

Universul Literar

Director: STELIAN POPESCU

REDACTIA:

No. 11, Str. Brezoianu, No. 11

ABONAMENT:

= Lei 10 Anual =

ADMINISTRAȚIA:

No. 11, Str. Brezoianu, No. 11

CIUDĂTENII OMENEȘTI

de CONST. NUTZESCU

Sunt femei pe cari întâmplarea și le scoate în cale și te leagă de ele un timp, după care te părăzi fără urmă. — tot prin jocul capricios al întâmplării, înțelegând abia târziu, când nu mai sunt lângă tine, sufletul lor complet.

Am cunoscut o astfel de femeie, acum vreo 10—12 ani.

Doamne! Ce gură roșie și caldă avea!

În dimineața caldută de sfârșit de Martie, ședeam amândoi la fereastra deschisă a cuibulețului nostru ocazional, respirând aerul curat de început de primăvară, aerul acela care lărgeste plămânii, care te face să te cutremuri de dorință...

Am coprins în brațe pe frumoasa cu gura de foc, care surâdea divin și, am sărutat-o lung... lung... înfinit de lung.

Frumoasă, cu părul despletit și răvășit pe umeri, cu un zâmbet trist, suav, ea mă privea printre gene.

În clipa aceea simțeam că o iubesc cu toată puterea sufletului.

— „Dulcea mea! Îngânai, strângând-o cu pasiune.

„Și o simțeam lângă mine caldă, voluptoasă îmbătătoare.

Ea, nu vorbea, nu voia să vorbească, înțelegând fascinația nedefinită a acelei suave tăceri și mă îmbăta cu parfumul ei — un parfum bizar, care, pătrunzându-mi în creier, îmi ferea mințile.

La un moment dat ochii ei mă priveau țintit, însă nu mă păreau ochii unei amante înamorțate, ci niște ochi cercetători, ochi cu priviri de oțel, cari înțereau, în mutismul lor, fără să mai aștepte răspuns, conștienți de puterea lor, ochi cari căutau și se bucurau de a fi găsiți ceea ce au voit, cari păreau că râd deși plângeau, cari, în abandonarea dragostei străluceau arzător.

„Și în clipa aceea, poate citind în adâncul ochilor mei iubirea și turburarea poate că în măreția lor se bucurau.

Toată grația aleasă a aceluia corp, de o voluptate serpentină, mă inebunea: piciorușul gol în pantoful de casă, gâtul sculptural, prin transparența pielii căruia se vedeau venele ca niște firisoare de mătase albastră, brațele statuare cari se rezemau de mine, făceau să-mi răsară în minte o lume de gânduri și parcă îmi puneau o greutate neînțeleasă pe suflet.

Înțelesese poate că dragostea noastră întâmplătoare e pe sfârșite, de sigur că nu se mai îndoaia chiar de așa ceva, și, în abandonarea celei din urmă di mineți în care ne mai găseam împreună, pentru a mă subjugă pentru a mă lega de dansa fără posibilitatea unei separări ulterioare, avu puterea să nu trădeze, în râsul forțat, frământarea ce i da vesela prefăcută.

„Și totuși trebuia să-i spun

că voi pleca, să-i spun că nu ne vom mai vedea poate nici odată, că de-acum încolo se va preumbla singură, pe unde am fost cândva împreună...

Singură? Nu! Un altul ar însoți-o; căți nu doreau, căți nu invidiau favoarea ce mi o făcuse timp de vreo câteva luni ca să mă prefere pe mine!...

„Și urmărindu-mi poate gândul, aci devenea serioasă, aci cădea, pe când ghiceam că sufletul îi plânge.

— „Mă pieptini azi?

— „Da, draga mea!

Așezându-se pe un scaun, își rezemă capul de pieptul meu; am mângâiat-o pe păr și am început să îi descurec cu pieptenele, pe când ea mă privea pe sub ochi; o lacrimă îi sâra pe chip.

„Plângi? De ce, păpușico?

„Cei puțin îmi vei scri, nu e așa? mă întreabă ea.

Ghicea oare totul, îmi citise pe frunte gândul hotărât al despărțirii? Nu știu!

Nici un plâns pentru trecut, nici o reamintire din partea ei, nimic!

În sfârșit, ce-mi dăduse oare

în timpul celor câteva luni de conviețuire?

Câteva ci pe dulci, multe plictisitoare, câteva sărutări și descrierea pribegiei ei prin lume.

Farmecul era pe sfârșite și trebuia să-mi reau zborul.

Totuși îmi plăcea ceva în firea ei: simțul viu al prevederii, o superioritate naturală și strălucirea fulgerătoare ce-i pornea din ochii cari plângeau, sau plânseră.

— „Am știut, — zise ea în sfârșit rupând tăcerea, — că tu n'ai voit, n'ai dorit decât frumusețea mea; tu nu m-ai cerut nici un gând, ci numai un lucru.

— „Vrei? a fost vorba ta.

— „Ia-mă! ți-am răspuns.

„Și deși am știut dinainte ce va fi, te-am iubit, te-am iubit pentru că ești tânăr, pentru că mi-ai plăcut și... pentru că mi-ai plăci încă!

„Eu nu voi mai iubi, să știi!

„Desamăgirea mă omorâ...”

„Și isbucni în râs, — un râs nervos, forțat.

Cu toate acestea eu nu simțeam nici o remușcare: mândria aceea durăoasă mi se părea ridicolă, mi se părea că întrevăd, — în teama mea de a nu rămâne mai prejos, — poza, arta izbirii, două lucruri cari mă plictisesc ca și romanele lui Ignat Herț.

Sfârșisem de pieptănat.

— „Mă lași un moment — se rugă ea aproape umilă, — să îmi sfârșesc toaleta?”

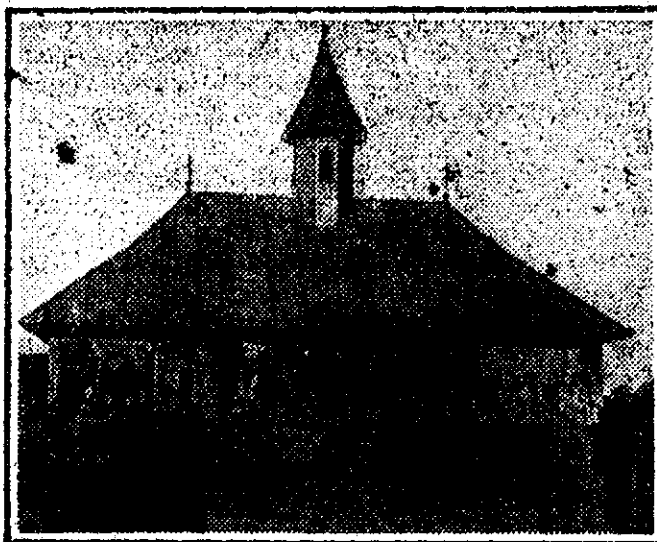
Ești afară, în grădiniță.

Dele fereastră ea mă văzu cum respir aerul cu putere, mulțumit; mă văzu cum, liberat parcă de o povară, căutam cu privirile în zare un gând nou, poate, care să-mi servească de pretext de despărțire.

Învinsă de pasiune, poate stăpânită de dorința de a nu pierde cele câteva clipe de dragoste ce i le-ai mai fi putut da, aproape cu un țipăt mă chemă.

— „Dar... nu ți-ai sfârșit toaleta, mi se pare!... zisei eu.

— „Răutăciosule, vrei să-ți ear scuse că te-am iubit, vrei să

Capela Sfântului Ioan din Suceava (Bucovina)

implor iertarea ta că nu am izbutit să-ți plac cât ai vrut sau cât ai crezut, vrei să mai plâng încă?

„N'ama fost pentru tine, o știu destul de bine, nu sunt idealul tău, poate pentru că... știu eu, care, pentru ce?”

„Tu vrei numai o oglindă, în care să privești fără să te înseli; o oglindă care să-ți redea imaginea fidelă, gata, totdeauna asemenea ție însăși, fără nici o schimbare, nu n'asa?”

„Și cu toate acestea plicteșca te sperie; eu știu să ascund, însă nu sunt capabilă să mă prefac, eu...”

„Dar ce ai, draga mea? O intrușoroi eu; te-ai aprins la figură, mă strângi de mână să mi-o rupi, în vocea ta tremură plânsul...”

„Spune-mi ce ai?”

Nu-mi mai răspunde nimic.

Mai mă privi odată lung și se repezi pe ușe afară.

Când m'am desmeticit bine, plecase și de atunci n'am mai revăzut-o...

Const. Nutzescu

CHARLES BAUDELAIRE

Ochii săracilor

— Poemă în proză —

Ah, vrei să știi pentru ce te urăsc astăzi? Îți va fi fără îndoială tot atât de greu s'o înțelegi ca mie să ti-o explic; căci dumnezeu oști, după părerea mea, exemplul cel mai frumos de misteriozitate femească, ce poate exista.

Am petrecut împreună o zi lungă care mi se păru însă foarte scurtă. Ne-am promis ca toate gândurile noastre să fie comune și ca inimile noastre să formeze de-acum una singură — un vis, care în fond n'are alt nimic ciudat, afară doar că deși de mulți oameni visat, n'a fost până acum de nimeni realizat.

În seara aceea și fost cam obosită și luaram loc în fața unei cafenele care forma colțul unui bulevard nou, care, deși încă puțin de molos își arăta de pe atunci minunțiile sale nedeterminate. Cafeneaua strălucea. Chiar și gazul desfășura focul înfreg al unui debut și lumina cu toată puterea albul orbitor al pereților pânzele strălucitoare ale oglinzilor, ornamentele de aur ale chenarelor, pașii cu brazi buclăți, trași de câinii pe cari îi mânau de frânghie, damele cari zâmbesc înfundat soimilor, unfele și zeitele cari poartă pe cap fructe, plă-

cinte și vânat, zeitele tinerețelor și ganymedele cari prezintă, cu brațul întins mica anforă cu vin înspumăt sau vreun obelisc construit din ghiață de două culori — toată istoria și toată mitologia pusă în serviciul risipei.

Pe stradă se oprî, chiar în fața noastră, un bărbat slab poate să fi avut patruzeci de ani, cu fața obosită și barba căruntă. Cu o mână conducea un băștas iar în brațul celălalt ținea strâns o ființă mică, care era proa slabă pentru a parcurge pe jos drumul. El îndepărta funcția unei guvernante și mergea să se plimbe cu copii săi în aerul răcoros al seară. Toți trei erau învețiți în zdrețe. Pețele lor erau neobișnuit de sericase și șase ochi priveau înmărmurit, plini de aceeași expresiune de admirație, la localul cel nou.

Ochii tatălui ziseră: „Ce frumos este! Ce frumos este! Am putea crede că tot aurul săracilor s'ar fi strâns pentru a împodobi pereții acestuia”.

— Ochii băștasului spuseră: „Ce frumos este! Ce frumos este! Aceasta-i însă o casă în

care pot intra numai oameni cari nu sunt ca noi”. — Ochii micuței erau atât de orbiti încât nu puteau exprima de cât o bucurie adâncă și amoroasă.

Cântăreții spun, că fericirea face sufletul bun și inima moale. Cântecul a avut dreptate în seara aceea, cel puțin pentru mine. Ochii acelor nenorociți nu numai că mă mișcău adânc dar mă făcură să mă rușinez chiar de paharele și garafale dinaintea noastră, cari erau mai mari decât setea ce-o aveam.

Îmi ațintii privirile în alo dumitale, odorul meu, pentru ca să cîțesc într'insele gândurile mele; priveam lung în ochii dumitale, verzi, frumoși și atât de dulci când îmi spusese: „Oamenii cej de colo cu ochii lor larg deschise îmi sint nesuferiți. N'ai fi atât de bun să-l rog pe chelner să a-lunge?”

Este atât de greu să se înțelegem, scumpul meu inger, și tot atât de greu este de transmis gândurile — chiar între oamenii cari se iubesc!

Jan Vondrus

CÂNTECUL TINEREȚEI

*De sub fereastra ta frumoasă, am ascultat când tu cântai
Un cântec tainic de iubire, pe care îi știam de mult
Și nu știu ce mă îndemnase, în seara aceea să ascult,
Când eu nu te vedeam pe tine și tu de mine nu știai.*

*Era un cântec de iubire, țesut din visul cel diptăi
Al dragostei, care te cheamă pe-un drum pe care tu nu-l știi,
Din dorul care sbate în suflet, în nopțile de insomnii
Și când nădejdea zâmbitoare tovarășă-i ia căpatăi.*

*Era un cânt al tinereții, pe care l'am cântat și eu
Strângând buchetele de roze ca să le-avârl în drumul ei,
De mult, când ochii mari și negrii priveau adânc în ochii mei
Și buzele-i împarfumate, aprinș mă sarutau mereu.*

*Inchis în odăiță seara, cântam și eu așa de mult
Ca un creștin ce în genunchi își spune ruga lui smerit
Și adormeam cu ei pe buze și săfietu-mi era vrăjit
De-acelaș cânt pe care astăzi de sub fereastra ta-l ascult.*

*Căci eri, cântam și eu că tine, dar azi e rândul tău să-l cânti;
Eu l'am uitat de mult frumoasă și tu îl vei uita'n curând.
Acum ce-ți pasă! Zâmbitoare să-l porți în suflet și în gând
Și'n lumea care n-o vrea să crezătoare să te avânți...*

*Și sub fereastra ta frumoasă, în seara asta n'am oprit
Și-o lacrimă mi'am țers în iată, târziu de tot când am plecat
Gândind că-acelaș cântec dulce la fel ca tine am cântat
Și cum pe tine azi te minte, de mult pe mine m'a mințit.*

I. CONST. PERIETZEANU

Scrisorile Chlorei către Daphnis

de Spintarus

...în razele lunii clare, sub platanii umbroși, citesc scrisoarea ta — plină de farmecul întâel mărturisiri. Daphnis! buzele mele în cari tremură dorul primului sărut, n'au șoptit încă un nume scump zefirului drumeț printre gratii, Daphnis! nimeni n'a des-cins cingătoarea fecioriei mele! Zidurile templului m'au păstrat mai curată decât albul erinului ce-si scutură petalele în bătaia vântului de seară.

Acum însă focul sângelui clocotește în vinele mele: sunt înscotată de iubire, de iubire nemărginită, aprinsă, păgână. Vreau să-mi topesc suflete în văpaia amoroșului, vreau să trăiesc!

Inchide suvo'ul între stânci și dătoare: talazurile uriașe vor frânge țaria granitului.

Eu am, uitat de zei. Când mă-nile mele fragez, cari n'au sim-

până acum vraja strânsorii vinovate, încunună capul Hestiei, neprihănită zeită a vălătaei sacre, — îmi pare că împodobesc pe micul Eros.

Tubijul meu... ce ți-ai spune? Simt în mine o lume de simțiri noi, răsvrățite.

Știam că vei veni! dormeam în iatacul meu.

Visam!... Părea că-mi purtam pașii pe alele de olivi, la o răscruce se încheagă înainte-mi Eros în făptură de vis... și ochii lui erau așa de prietenosi! Ținea în mână o roză — zâmbind mă o întinse și-mi zise: Iubește! Și dispăru... și am pornit înainte pe cărarea presărată cu petale de erini... și arborii începură să-mi șoptească: Iubește! Iar vântul pe strunele lui eoliene țesea un cântec:

În curând anii tăi s'or trece pustii, pustii ca veșnicia zilelor din Iulle. Sufletul tău va fi ca o floare ce moare fără ca germeul vieții s'o fi atins.

Și totuși îți spune ființa ta în-treagă c'ai vrea să iubești, c'ai jubi nebură.

Ca floarea ce se trudește să prindă sămânța binecuvântată, tu aștepti să vie El. Va veni? De unde? Se va desprinde din ceață mai mândru decât dulcele Endymion. Cu ochii gânditori de fecioară, cu pletele n valuri, cu mersul sflelnic va veni!

Ai venit și petalele sufletului meu s'au deschis învorate la lumina dătoare de viață. Un cuvânt vrăjit le-a readus în viață: Iubire.

...în razele lunii clare, sub platanii umbroși, citesc scrisoarea ta, plină de vraja întâlei mărturisiri.

Chlorea

MAURICE LEBLANC

FLORILE MOARTE

de VICTOR DIMITRIU

Trecând pe dinaintea odăii portăresei, Jeana întrebă distrată :

— Bărbatul meu nu s'a întors ?

— Nu, doamnă, d. Damoin nu s'a întors.

Era abea șapte. Familia Damoin mânca în fiecare seară la ora opt. Jeana găsi că e foarte natural ca bărbatul său să nu se fi întors încă. Se urcă în ascensor. Ajungând la etajul al cincilea, sună, deoarece își uitase cheia.

După câteva clipe ușa se deschise și atunci își zări bărbatul în anticameră venindu-i în întâmpinare.

— Cum! strigă ea, ești aici? Portăreasa spunea că nu te-ai întors.

— E nebună, zise Raul Damoin văzând. Poftim, e aproape un ceas de când sunt acasă.

Jeana își sărută soțul și nu se mai gândi la această întâmplare.

A doua zi, Raul invită la dejun pe unul dintre prietenii lui intimi. După terminarea mesei, cei doi bărbați plecară împreună.

Jeana mai rămase câțeva vreme în camera ei, apoi își puse pălăria și se coborî.

Ajungând jos, pe când portăreasa îi dădea scrisorile, o întrebă cu un zâmbet de mister :

— Aseară soțul meu era acasă. Cum? D-ta nu l-ai văzut?

— Vă jur că nu, doamnă. Totuși, am ochi destul de buni și nimeni nu poate trece fără să-l văd eu.

Jeana, după ce cercetă cu privirea adresele scrisorilor, îi zise :

— Iată una pentru soțul meu. Trebuia să i-o dai adineauri.

— Adineauri? Dar d. Damoin nu a ieșit?

— Cum asta! A ieșit însoțit de un prieten al său, d. Colnard.

— Il cunosc destul de bine pe d. Colnard și l-am văzut plecând. Era singur, însă.

— Ah! zise Jeana și nu mai stăruî.

Avea să facă o vizită și câteva cumpărături.

Renunță, umblă la întâmplare pe străzi și deodată, spre marea ei surprindere se trezi înaintea casei sale.

Odată acasă la ea, fără să mai spue nimic servitoarei, se

îndreptă spre cabinetul de lucru al bărbatului său.

Raul nu era acolo.

Atunci se simți ca înaintea unei primejdii și căzu într'un fotoliu.

Căsnicia Damoin era una dintre acele frumoase căsnicii întemeiate din dragoste, și cari — datorită dragostei — rămân întotdeauna frumoase.

cu toată deosebirea de caracter, neasemănarea de gusturi și certurile ne-atenționate.

Raul, scriitor cunoscut, apreciat ca poet și ca critic, era un om muncitor, iubind singurătatea, viața liniștită și meditativă.

Știa, din prea marea-i iubire, să se înmlădie fanteziilor femeii sale, a cărei fire se răsvrătea împotriva existenței acestia nespus de pașnice. Dar suferea din cauza aceasta.

Jeana era pretențioasă, ca toate îndrăgostitele.

Voiă să se ocupe de ea neîncetat, privea ca o insușită lunile clipe de tăcere în cari Raul se închidea cu mulțumi-

re și părea nimită din caleafară atunci când, intrând pe neașteptate în cabinetul de lucru al bărbatului său, nu era primită cu strigăte de bucurie și cu explozii de dragoste.

— Din moment ce tu nu te gândești la nevastă-ta, zicea ea, fără îndoială că te gândești la o altă femeie.

În seara aceea ea întrebă nepăsătoare pe Raul :

— Ai făcut o frumoasă plimbare cu prietenul tău?

— Foarte frumoasă. Am fost cu Colnard la Bois, apoi am vizitat Bagatelle.

Mintea. Văzu aceasta în ochii lui, cari nu mai aveau limpezimea sincerității. Pentru ce mintea, oare?

Deodată, gândul ei se îndreptă spre o altă femeie, spre „femeia“ despre care el îi vorbea atât de des.

Nu pricepea, însă, unde „acea femeie“ și Raul putuseră să se întâlnească, de vreme ce Raul nu plecase de acasă.

Toată taina se rezuma cu precizie în faptul că, de două zile, Raul, pe care ea îl credea plecat, nu pleca. Totuși, părăsea în chip neplăcutos apartamentul.

În cazul acesta...

Adevărul o izbi pe neașteptate, înfricoșător. Toate asemănările, toate tainele, găsiră în mintea sa, iluminată de o strălucire subită, explicația limpede, sigură.

Deoarece portăreasa nu-i vedea plecând, trebuie că se oprise într'altă parte, într'unul din etajele casei, unde rămănera ceasuri întregi.

„Acea femeie“ era acolo!

Jeana petrecu o noapte grozavă. Pentru ea trădare, lui Raul nu mai putea fi pusă la îndoială. Nu numai că el o iubea pe „cealaltă“, dar, pentru a se întâlni cu mai multă ușurință, o instalase în chiar aceeași casă unde locuia propria sa femeie. De acolo pleca în fiecare după amiază.

Pentru aceasta puse capăt frumoaselor zile când ea îi făcea tovărășie în biurou, zile de discuții uneori, dar — totuși — atât de intime, atât de calde, atât de dăruite!

Se ridică deodată. Bărbatul ei dormea alături.

Pe dibuite, înșelător, temându-se ca cei mai mici șoimot să nu-l deștepte, apucă legătura de chei de pe masa pe care el le pune în fiecare seară, și trecu în camera vecină. La lumina unui lumânări văzu că avea o cheie mai mult.

Dimineața, la ora zece, Jeana era îmbrăcată, cu pălăria pe cap.

Se duse la bărbatul-său, ca

SONETE

*Soptește răs'n valuri călătoare,
Un cântec monoton și singuratic;
Se leagănă în undele-i, molatic,
Reflexe violete de umbrare.*

*Pe maluri triste sălcii plângătoare
Se adumbresc în apele ncreștite;
Fantasme deapururi amorțite
În vraja armoniilor bizare.*

*Înfiorat în taina frumuseții,
Privesc sîrăvechi codrii de pe dealuri,
Cum strălucesc în faptul dimineții.*

*Dar când îmi amintesc d'etern valuri,
Și înțeleg zădărnicia vieții,
Mă'nfricoșez ne'ntrevăzând limanuri.*

*De-atunci trecut-au necurmat drumeții
Pe drumul singuratic dela țară;
În fiecare an o primăvară
A re'nviat în vraja frumuseții.*

*Acolo, la răscruci, odinioară,
Rătăcilor pe drumul greu al vieții,
Un călător în faptul dimineții
S'opri la hanul vechiu întâia oară...*

*Dormea hangiul pe un colț de masă
Și-ofta hangița tânără frumoasă,
Când fu drumețul gata de plecare;*

*S'au șters de-atunci mulți ani, grăbit, în zare,
Dar cine oare le mai știe pr-ful
Când a pierit și hanul și drumețul.*

VICTOR DIMITRIU

să se asigure pdeajuns că lucră.

— Așa dar, pleci? îi zise el.
— Da, mama și sora ta iau masa la noi deasă. Mă duc să cumpăr flori.

Când închise în urma ei ușa anticamerii, simți inima bătându-i. Întâlnirile aveau loc la etajul al patrulea. Da, își amintea acum, la al patrulea.

Micul apartament care dădea în curte, după ce fusese liber un trimestru, de câteva săptămâni era ocupat.

Fără nici o îndoială, Raul îl închiriasse. Și ea ținea în mână cheia acestui apartament.

Fu aproape fericită trecând pe dinaintea ușii și auzind pe portăreasă urcând scara. Nu se opri, însă, plecă, cumpără flori, făcu alte târgueli și se întoarse.

Picioarele îi tremurau și — când sosi la al patrulea etaj — fu silită să se așeze pe scaunul de pe balier.

Cu toate acestea, trebuia să cerceteze. Gândul trădării ura, nevoia de a se răbuna, o dorință arzătoare de a-și vedea rivala și de a o batjocori, o răsvătină pe neașteptate, și — dintr'odată — vârl chela în broască și o răsuca.

Ah! gemu ea, ca și cum ar fi avut până în clipa din urmă nădejdea de a se fi înselat.

Dar un spectacol neașteptat o surprinse. Anticamera era goală, goală în întregime. Nici o mobilă, nici un tapet, nici o perdea. Scomotul pașilor săi avea răsunetul caselor nelocuite.

Înaintea ei, la dreapta, zări o sală de mâncare, tot așa de pustie, a cărei pereți erau suri de praș și de la a cărei fereastră lăseau două ochiuri.

În stânga se afla o ușă, care dădea în salon. O deschise.

Era o odărită foarte simplă, curat văruită, fără covoare. În mijloc, o masă de lemn alb și un scaun. Lângă sobă, un fotoliu.

Prin fereastră se vedea zidul înalt al curții, deasupra căruia scânteia un coș de cer albastru.

Jeană se apropie de masă. Flori moarte putrezeau într'un vas. O scrumieră păstra în lăuntrul resturi de țigări orientale.

Alături, un toc, cerneală, câteva foi de hârtie, pe cari erau scrise versuri în toate părțile, ca asvârlite la întâmplare. Aplecându-se, recunoscu scrisul lui Raul, după cum recunoscuse și florile lui iubite, țigările lui, culoarea cernelei lui.

Trecu în celelalte camere ale apartamentului și constată că toate erau goale, dease-

menea. Atunci reveni în salon.

O emoție adâncă o stăpânea. Și rămase așa mult timp, contemplând liniștitul refugiu pe care Raul și-l alesese, coșul de cer albastru înaintea căruia el gândea, mica celulă în care era silit să-și caute liniștea, singurătatea și pacea, trebuincioase cugetărilor sale de scriitor și visurilor sale de poet.

— Raul... Raul... murmură ea, frământată de simțăminte noi, turburată de teama respectuoasă la gândul bucuriilor neînțelese pe care acest om le găsea în ei însuși, în taina creierului său.

Ridică florile moarte — o făcși -- din vas, le înlocui prin frumoasele flori Proaspete pe cari le adusese, aruncă scrumul țigărilor, așeză hârtiile cu rânduială, și ieși.

Seara, urcându-se din nou la ora cinei, Raul găsi pe Jeană cetind în camera sa. Nu zise nimic. Nici un cuvânt nu schimbă între ei; dar se priviră, o clipă, până în adâncul sufletului, cu acea privire gravă și dulce, căreia lacrimile cari o învăluie îi dau o duioșie nemărgenită.

traducere de

• Victor Dimitriu.

Pradă de războiu

(Amintiri)

Trupele românești, în avântul lor de vitejie, trecuseră munții și se respirau pline de însuflețire în valea Mureșului superior. Văgazul dușman fusese rupt și înamicul fugea lăsând în urmă-i, morți, răniți și prizonieri.

Orășelul Ditro, așezat în vale, se desena ochilor, sub o priveliște încântătoare. Ocuparea s'a făcut în liniște și fără vărsare de sânge. Cea mai mare parte din case erau părăsite, cu mobilele aruncate în toate părțile și peste tot vruște R. gîmățul după ocupare luă măsurile de apărare.

Dis de dimineată, o companie trimisă în patulare în păduricea din față, aduse între baionete, un întreg convoi de căruțe, animale, femei și copii, cari de groaza invaziei, se refugiaseră, ascunzându-se în desigur pădurei.

Am primit ordinul de a inspecta convoiul, ridica armele și uneltele tăioase și rechiziționale cele de nevoe regimentului.

S'au adunat armele de apărare și urma a proceda la rechiziții.

Cu ce neliniște, mă priveau atâția ochi obosiți și îngrijorați!

Legea războiului este aspră și trebuie adusă la îndeplinire.

În dreptul unui car plin cu merinde, pățuri de lână și rufe tasute în casă, o femeie înconjurată de 5 copilași, îmi căzu în genunchi, vătându-se în limba lui Arpad. Interpretul îmi traduse, că tatăl copiilor fusese omorât în lupte și toată averea acestor ființe fără sprijin, era cuprinsul căruței.

O fetiță, îmi apucă picioarele și plângea, rugându-se să nu o fac rău și să nu-i desposedez de avere.

Privind la fiecare copil, ochii mi se pironiră asupra celui mai mic, doțofan, plin de viață, de o drăgălășie fără seamăn. Câteva clipe îmi depărtai vâzul de la acest tablou, care redostepta în sufletul meu o lume întreagă de amintiri și de sentimente. Simți pleoabele umede. Acolo, departe, peste munți și văi în liniștea pioasă a vremurilor nelămurite, copilășul meu, plin de îngrijorare, alături de mama sa, de sigur, despică depărtarea cu gândul și întreabă stelele și vântul ce-i sărută fața, de soarta tatălui său. Și o milă fără margini îmi cuprinse sufletul.

Cât de slabă e firea omenescă și cum ne poate mișca de ușor imagina iubitorilor noștri, cari nu știu de neor mai vedea vreodată.

Am luat copilășul în brațe și l'am sărutat îndelung. Am scos apoi din buzunar un pachet cu bani românești și l'am împărțit copiilor orfanți. Pe fețele lor mai înainte îngrijorate, rășchiră zâmbetul nevinovăției. Eram atât de înduioșat, că temându-mă să nu plâng, m'am depărtat repede, neațingându-mă de slăbul lor avut.

În acea zi, rechiziția a mers prost, și nici azi nu sunt domrit, dacă mila dăruită, de Cel de sus, nu m'a făcut să-mi calc cândva, asprele îndatoriri, ale meseriei.

Chipul frumos și blând al copilășului umbr, m'a urmărit multă vreme, în lumea unde nu se preocupă viața și caracterele.

D-zeu, care vede și cunoaște toate, m'a plătit mărnișia.

D-zeu fie bine-cuvântat!

Victor A. Bacaloiu

Când te-am văzut

Când te-am văzut o 'ntropare
pareai
De zând, de nimfă a mărei
eterne,
Și o ploaie de raze păreau că îți
cerne
Tot praful de aur pe părul-ți
bălai
Păreai intruparea unui vis de
poet
Creiaș în deștrul sublimelor
clipe
Când noaptea sosește ducând pe
at'pe
Mistere și cânturi ce murmur
tacet.

Păreai o regină din basme...
divină
Pe frunte-ți lucea diademă de
stela...
Vești clduza vieții mele
Și-tern voi cânta „frumoasa
virgină“.
Ion Magu

TOT ÎNAINTE

Ca frunze vestede 'n toamnă,
Bălute de brumă și vânt,
Se spulberd visele mele
Eu merg înaintea și cânt
Și poate mi-e cântecul straniu
Și pare un glas din mormânt;
Chemările voastre în van sunt;
Eu merg înaintea și cânt
Un duh nevdrul mă îndeamnă
Mereu înaintea cu avânt.
Și, fără vre-o țintă, 'n nestire,
Eu merg înaintea și cânt
Și chiar dacă drumul mă duce,
La urmă în negru mormânt
Ce-mă pasd? Eu nu mai am
visuri;
Eu merg înaintea și cânt!..

Florian Podaru

SONET

Din al războiului păcat
Șa deșteptat azi proletarul,
Ca să-și răzbune tot amarul,
Cezeci de secolu a 'ndurat
O săreanță roșie de sânge
E steagul lui... Alarma sunt
Nebune gloatele s'adun...
Vail... cine oare-o mai învinger...
Și ard oraje... triste sate...
Și holde pline de bucate
Iadu văzut-a pe pământ...
...Pridișil... pe tronul de cadavre,
Semețe, gloatele macabre
Întona-al libertății cânt...
G. Florescu-Tăranu

CIOBANUL ISCUSIT

(POVESTE)

de C. STROESCU

Odată de mult, când lumea nu era isteată și pricepută ca acum, era pe atunci într-o țară depărtată, spre Miază-Noapte un împărat.

Intr-o zi împăratul a plecat cu minștrii săi în plimbare și cercetări. Ajungând pe lunca unui râu peste care avea să treacă, au întâlnit un cioban, care-și păstea turma, dobind din caval, așa de frumos de încheaga apele, cu toate că era albit de ani ca și oile sale. Împăratul cu ai săi, fermecați de cântarea și felul cu care se arăta, s'au oprit să-l asculte și să-l privească mai bine, căci el cânta fără să se turbure, de și îi văzuse de departe. Ciobanul, după ce și-a isprăvit cântarea, și-a pus cavatul în brâu și a pornit încet înaintea oilor. Ei atunci, s'au apropiat venind în fața lui. Împăratul i-a zis:

Sănătate și voe bună, bătrâne!

El cu o mână la piept, iar cu cealaltă ținând turcana (căciula în sus, i-a mulțumit).

Bună cale, să trăești șiavite împărat!

De ce nu te-ai sculat de dimineată vornic bătrân?

Ba m'am sculat de dimineată viteaz împărat, dar n'a vrut Dumnezeu.

De ce nu te-ai sculat și a doua zi?

M'am sculat și a doua zi, și iarăși n'a vrut Dumnezeu.

De ce nu te-ai sculat și a treia zi?

Și a treia m'am sculat, și tot n'a vrut Dumnezeu.

Câte sunt și până unde?

Trei sute și până la scara calului.

Unde ai stat ieri și azi?

În Stejar la Plop.

Bine, să vii peste două zile la mine la împărăție, că am să îți dau niște berbeci să mi-i tunzi.

Mă plec cu supunere stăpâne împărat.

Împăratul și-a urmat drumul mai departe și a întrebat pe miniștri: Văzurăți pe acel cioban iscusit? Nu se poate crede că ar fi văzut măcar cu ochii școala; vorbele însă schimbate între mine și el, au alt înțeles deosebit pe care vreau să mi le talmăciți. Ei după o tăcere lungă, neputând da nici un răspuns, au rugat pe împărat să le lase un timp de gândire. Împăratul a zis: Dacă în 48 de ceasuri, nu mi-

veți da această talmăcire, să știți că unde vă stă picioarele, vă va sta și capul.

Miniștri, înțelegând ce-i așteaptă, s'au cutremurat de groază. Deci, după ce s'au dus în casa lor de sfat, cu ușile zăvorâte, s'au chibzuit fel și chip, și tot n'au putut da în-

oimă, cinstiți boieri, eu nu pricep ce ziceți, că iată sunteți în ființă, și nu văz nici iupi nici urși sau alte fiare care ar cerea să vă primejduiască.

Miniștri îi povestiră cu de-amănuntul primejdă ce le sta d'asupra capului. Ij dădură fiecare câte o pungă cu galbeni și-l rugară: Fă bine și ne talmăcește tot ce ai vorbit cu împăratul și Dumnezeu să-ți dea mai mult pe lumea cealaltă. Ciobanul le răspunse: Fiți pe pace, sunteți scapați. Este adevărat că împăratul m'a întrebat cam în pilduri, și

lat și a doua zi, și iarăși n'a vrut Dumnezeu. Adică m'am însurat și a doua oară, dar după un timp scurt, m'a murit nevasta.

De ce nu m'am sculat a treia zi? Adică de ce nu m'am însurat a treia oară. I-am răspuns că și a treia oară m'am sculat și tot n'a vrut Dumnezeu. Adică m'am însurat și a treia oară, dar nevasta, cu care trăiesc acum, nu face copil.

Câte sunt și până unde? Adică câte oi am și apa peste care aveți să treceti adâncă e, căci n'avea pod, și erați călări. I-am răspuns, că am 300 oi, iar apa n'ar veni de cât până la scara calului.

M'a mai întrebat unde am stat ieri și azi. Adică, din ce sat mă trag și acum unde mi-e stăna așezată. Eu i-am răspuns: În Stejar la Plop. Adică: Sunt născut în satul Stejereni iar acum, sunt strămutat în Poiana Popului.

Miniștrii i-au mulțumit și au plecat plini de bucurie.

În ziua hotărâtă pe când împăratul venise în divan, unde sfetnicii săi îl așteptau voioși și liniștiți ca să-i dea răspunsul pe dată apare și ciobanul. Împăratul i-a spus: Așteaptă puțin să-ți dau seaptele berbeci să mi-i tunzi. Ciobanul a răspuns: I-am tuns puțin lăna, și a pus ceea ce seaptele nungi, pline cum le primise, înaintea împăratului. Împăratul zămbind a înțeles totul: apoi sculându-se, i-a înapoiat pungile zicând: Ia-ți lăna, ea e a ta tunsului, apoi către miniștrii:

Isus'nta nu se formează, ea se naște odată cu omul. Acum mergeți în pace.

UN VIS PUSTIU

Si-i sună visul ca un murmur
Ființă dragă întristată,
Ridică ochii mari și-n zare,
Privește cum o stea răsare!
E speranța ta uitată...
Căci tu te-ai dus nevinovată
În lumea de uitare...

Și'n zarea surdă de amurg
Scipește alene ca de vânt,
O stea, o față zămbitoare
Și ea cu drag în firisoare
Aruncă raze pe mormânt
Iar apa cântă un cântec sfânt,
Un cântec de uitare...

Și el ascultă tristul cânt
Privind îndepărtata zare
Cu sufletu'n neîndurare,
„E vis pustiu la un mormânt”
Și fără a zice un cuvânt
El fuge din locașul sfânt
În lumea asta mare.

Const. Arsenel

DIN TOT CE-A FOST...

S'a dus iubirea mea, s'a dus...
E-atâta gol în jurul meu!
Afară-i frig, plouă mereu,
Sub crivăț pomii gem, se frâng,
Și'n noaptea neagră toate plâng,
Cum plâng și eu un dor nespus.
Care s'a dus, care s'a dus...

Din tot ce-a fost și a apus,
Din plâns amar și bucurii,
Din groaza nopților pustii,
În sufletu-mi, mormint uitat
Cu candelă, neîncetat
Veghiază un nume, nu l'am spus
E dorul dus, e dorul dus!

Când îl rostesc, pare că spun
O rugăciune, un mister,
Un cântec coborât din cer
Și nimănui de pe pământ
Eu nu-l voi spune fiindcă-i sfânt,
E sfânt ca Dumnezeu cel bun
Doru-mi nebun, doru-mi nebun.

Un glas aud și mă'nfior:
„Pe un mormânt de ce să gemi,
Din rămășițe vrei să'nțremi
Tot visul tău plin de dorinți?
Aicea toate's suferinți!
Ce-a fost, va fi în viitor
Și toate mor, și toate mor!”

LUCIA T. IOAN

Noembrie 1919.

rostul talmăcirii. N'au găsit dar alt mijloc, decât să meargă la cioban, și s'o ceară de la el. Prin urmare, au plecat în taină, chiar în noaptea următoare. Au dibuit, dar l-au găsit; l-au sculat din somn, și grăbiți l-au zis: Cinstite mare ciobane, fie-ți milă de noi și ne scapă de la moarte.

Ciobanul după ce și-a potolit strejerii din jurul stănel, cari nu încetau cu halajul de primire a însemnaților musafiri, le epuse: Să-mi fie cu iertă-

cu eram dator să-i răspunz tot așa. Uite ce am vorbit:

M'a întrebat: De ce nu te-ai sculat de dimineată? Adică: De ce nu m'am însurat de tânăra, ca să am acum feciori mari, să mi păzească oile. I-am răspuns: M'am sculat de dimineată, dar n'a vrut Dumnezeu. Adică: M'am însurat de tânăr, dar nu m'am potrivit la fire cu nevasta, și ne-am despărțit.

De ce nu m'am sculat a doua zi? I-am răspuns că m'am scu-

Surprins în țară străină

Declararea de războiu a României

Infirmeria

A fi bolnav ? iată o enigmă la nemți ! Bolnavi pot fi alte vietăți, dar omul ?.. prizonierul?... internatul ?.. Să muncești ca un rob, fără hodină, fără somn, flămând și insetat, jerpelit, fără ciorapi, fără obiele căci nici cămăși rupte nu mai aveam pe noi, în sahoți de lemn, ismenele erau un lux, bătuți de vânt, de ploaie, de ger și de arșița dogorătoare, injurături cu nemiluita, a-rest greu, carceră... Bolnav ? Dar cine a mai văzut sau auzit la nemți : internat bolnav ?..

Infirmeria era în baraca No. 27. Acolo erau vizitele posomorate și netrebnicului doctor. Acolo veneau suferinzi de inimă și de splină; de plămâni și de rinichi. Acolo veneau, în baraca neagră, nenorociții cu răni, tumori, chisturi pe tot corpul, provocate de mănarea mizerabilă ! Sfriiți, ofițoși, nebuni, storși de viață prin tratamentul oribil și bătăi ne mai pomenite, cu toții se adunau în baraca 27.

Doctorul cu ochelarii negri, nici nu se uita del puțin pe d'asupra lor, și-ți dădea învariabilul medicament : sarea amară.

— Aiută aceasta la vătămătură de inimă, d-le doctor ? întrebă un francez, cu adevărat suferind.

— Da, aceasta-i pentru inimă.

— Ce ai ? întrebă doctorul pe un altul.

— M-sieur... M-sieur docteur...

— Ce ai ? îl întrebă doctorul încă odată.

— M-sieur... M-sieur docteur....

Era un biet nebun. Ce medicament credeți că i-a dat ?

L'a trimis sub baionetă la cariera de piatră !

— D-le doctor, îi spun eu, mă doare ici, și îi arăt în dreptul plămânului stâng.

— Cum te doare ? mă întrebă el.

— Am întepături, respirația mi se oprește din când în când, îi zice eu. Și apoi mai mă doare la seale.

Fără să mă asculte, îmi spune:

— Bine ; ia asta.

Gust. — Sare amară.

— Pentru alții aceasta, dar nu pentru mine, d-le doctor.

Sunt bolnav, îi zic din nou. Holbează ochii mari, mă privește mirat, dar urât. Mă examinează și zice:

— Trei zile scutit de lucru.

După 3 zile mă duc din nou. Nu puteam lucra, căci d'abin puteam să mă țiu pe picioare. Infirmeria era inconjurată

soldat. Tine bine în frâu „die Bruder“ adăogă plutonierul.

Soldatii ne duc într'un sopron, de unde luăm niște târnăcoape. Cu ele ne spinare, pornim la deal, în pădure. Ajungem la cariera de piatră.

— Înăuntru bandiților lene strigă o fiară.

Mulți sar în groapă ; alții merg mai încet în galeriile de piatră; eu, rămân mai la urmă căci nu mă simțiam bine. Soldatul se apropie de mine și poc una cu patul pustii în spate. Grămădă am căzut jos. Ce s'a mai potrecut, nu știu. După o vreme, mă trezesc în

— Malade... Krank! Mensch, nik Tier!

Mai mulți francezi sar, mă ridic de jos, și mă duc afară din groapă, sub umbra unui copac.

— Malade — lazaret! disting din depărtare vocea fiarei.

— Jetz lazaret, arbeit hier! Malade — nik arbeits! strigă un francez.

După o vreme mă desmeticesc. Pe cap, față și pe tot corpul eram ud. Francezii mă stopiseră cu apă. Soldatii măriaiau, francezii făceau gură și spuneau fiarei:

— Dacă vrei să poți bolnavul asta la lucru, noi cu toții nu mai lucrăm!

— Malade, nik arbeits! strigau cu toții în cor.

Strigătul lor îl auziam din depărtare și slab cum eram, simțeam o mângâiere, o mare ușurare în suflet: erau aliații francezi, care mă apărau.

Am stat sub umbra copacului până la orele 10, când iată că vine comandantul lagărului.

— Acum trebuie să intre în groapă, spune soldatul francezilor, arătând la mine.

— Nik arbeits, malade! strigă toți în cor.

Colonelul se apropie. Soldatul se vede la mine cu pușca în mână:

— Les arboiten!

Don să mă scoal — cad iarăși. Colonelul mă văzu și întrebă:

— Ce-i cu ăsta?

— Malade, M-sieur colonel zice un francez.

— Să stea jos, până-și revine, spune colonelul.

Mai mari, mai mari tălăți blocurile adăogă el.

Pe la 10 jum. îmi viu în fire și intru în groapă.

Picioarele abia mă țineau.

— Tu porc de câine! îmi zice fiara.

Stomacul îmi suna a gol în suflet aveam gol — mă simțeam pierdut !

Câteva lacrimi mi se desprinș din ochi, târnăcopul adăogă pe blocul de piatră... Îmi vedeam lespeda mormântului !

Rechizițiile

Nimic nu era mai grozav pentru noi internatii, ca perchezitiile. Dinmăcața în zorii de zi, ne pomeneam cu trâmbițatul gornistului — adunarea! Soldii de barăci, primeau ordine, într'o clipă să iasă toată lumea pe „Apelplatz“ cu toate efectele. Nedescumetiți încă bine din somn, cu haine, ghetă, strachina, lingura cu rufăria

NOROCUL

Norocul ? !... viziune pământescă,

Cu flori în păr, cu aripi aurite...

Ea poartă un parfum de flori vrăjite,

Ce'mbată orice fire omenească.

Cu aripile-i de Hefest făcrite,

Străbate zări, nu știe s'obosească,

Și glas l ei, armonică cerească,

Vibrează'n depărtări nemărginite.

C'un biet poet certatu-s'a odată

Această viziune aurită

Cu flori în păr, cu firea ei ciudată...

Și vocea-i de Apollon dăruită

De-atunci nu mai alină niciodată

Durerea-i... din dureri înfăptuită....

PETRESCU PIERRE

de soldați cu baioneta la armă. Un plutonier intră și fără vorbă, ne ridică pe toți câți eram acolo și ne duce în „Nordhof“.

— Dar ce e cu noi aici, d-le plutonier ? îl întreb eu.

— Porc de câine ! Voi bolnavi ?

— Da, bolnav, d-le plutonier !

— Nu ; sunteți sănătoși. Iată-vă înscriși aci în condiția de d. doctor cu A. F. (Arbeitsfähig); bun pentru lucru.

— Dar nu m'a vizitat doctorul, nici nu l'am văzut, d-le plutonier,

— Tine-ți botul, banditul !

— Poșten, la cariera de piatră! zice plutonierul la trei

subteranele carierei întinse pe un bloc de piatră, având târnăcopul în brațe.

Care ochii.

— Los du Schweinhund ! aud o voce.

Nu știam unde sunt. Văd târnăcopul... privește blocul de piatră... mă credeam printre ocașii dela Târgul-Ocna.

Fiara se apropie de mine și îmi strigă :

— Vrei să lucrezi, câine, sau mai vrei unaf ?

Dau să mă ridic, mă sprijin în târnăcop dar... cad jos.

Fiara ridică patul pustii și dă să-mi pună cruce.

Un francez se repede și îsmulge arma, zicându-i:

ce aveam sau nu aveam în cele două paturi al Comandaturii tuam bocceaua la spinare și în coloaună de marș, porneam pe barăci la Jocul de apă. Afară, ger mare, din văzduh se desprindeau fulgi mari și dese de zăpadă, viscozitatea ne biciuia năprasnic fața și întolțit în haine zdrențuite ce nu mai erau de pteceit. La porțile de ieșire și de jur împrejurul „Apelplatului” cordoane puternice de soldați ne păzeau. De pe marginea pădurii, gurile celor

SONET

Către R.

Intrat-am azi în casa fermecată,
Pios ingenușcă ai trecându-i
Și-am îndrămat în taină mult,
Pierdutei fericiri de altă dată.

Stăteau ca mărturie arse ziduri
A orelor frumoase de-odănoară...
In sufletu-mi păreau că se
Ca sulși reci șirag de negre

De multe ori îmi pare că în casă
Ca'ntrun miraj săptura-și se
Și vocea ta răsună armonioasă!

O clipă cu tresar de fericire
Și ochi-mi să te vadă dornici
Dar mă deștept... și plâng în
Ioan Magu

două tunuri ne priveau par'că
inflămânzite de carne!
Eram adunați 12.000 de in-
ternati.

— Los, în Ordnung! ne strigau soldații.

Inghetați de frig, desfăceam boccețele și întindeam pe zăpadă, toate efectele. Mulți cădeam jos de frig și de nemănăcare. Soldații alergau cu armele în mâini, întocmai ca la vânătoare de iepuri, și ne sculau cu baioneta. N'aveam voie să ne mișcăm din loc; mâinele trebuia să le ținem afară din buzunare, să stăm drepti lumânare. Ceasuri întregi stam așa pe geruri grozave.

Așteptam să vie căpitanul. Ceasul bătea 12, 1, 2 și d. căpitan nu se vedea. Viscozul ne bână, dar când vedeau că unii nu mai mișcă, soldații îi duceau la infirmerie și lazareț sub paturi de armă; mai târziu îi duceau gârmanii la ci-

A APARUT

ALMANAHUL

== ZIARULUI ==

UNIVERSUL

PE ANUL 1920

Lucrare îngrijită,
sub o splendidă
Copertă în trei culori
reprezentând
Întoarcerea acasă din
războiu
și cu un preț inter-
sant și variat
conținut literar,
științific, distrac-
tiv și numeroase
ilustrațiuni în text.

PREȚUL 3 LEI

miturul din vale. Era o adevărată jale! La 2 jum. vine un plutonier și spune: „fiind prea frig, d. căpitan nu mai vine. Toată lumea să intre în lagăr”.

Sub escortă, se mișcă convoiul de 12.000 de oameni.

La poartă, ne aștepta colonelul Gallus, comandantul hiena lagărului. Venise să ne vadă scoțându-ne pălăria în fața lui. Să te fi ferit sfântul, să nu-l fi salutat!

Intrăm în lagăr. Dar ce credeți că s'a terminat? Aș! Urmează perecheșia. Ceasul era 3 jum. cât despre mâncare, nici vorbă.

Cu totii stam cu boccețele în spinare, în fața baracelor respective.

Fiecare baracă era înconjurață de soldați. Intram câte unul.

— Care-ți este patul? mă întreabă un sergent însoțit de 2 pușcași.

Il arăt.

— Desbracă-te! îmi spune el.

Un soldat pune mâna pe pantaloni, caută prin buzunare; celălalt examinează haina.

— N'ai bani imperiali? mă întreabă cel din urmă. scoto-

cind prin toate colturile hainei, să vadă dacă nu i-am cunoscut prin căpușală.

— N'am, îi răspund.

— Dar în portmoneul ăsta ce-ai? îmi zice soldatul cu pantalonii.

— Scrisori.

— Păi nu ești, îmi spune sergentul, că-s ordine de zi să distrugi scrisorile? De când sunt?

— Au date vechi, încă de pe când eram în Berlin, îi zic.

— Maximum 10 zile poți ține o scrisoare și-apoi trebuie s-o distrugi.

Așa spune ordinul de zi, răspunde sergentul.

— Sunt scrisori de la părinții mei și până acum nu am primit altele... îi zic.

Nici una nici alta, pune mâna pe portofel, scoate tot ce e înăuntru; scrisorile mi le rupe. Aveam și o fotografiie.

— Cine-i ăsta? mă întreabă sergentul.

— Tata!

— Ce-i ofițer?

— Colonel!

— Cu mult necaz, rupe fotografia ce-mi aducea mângâiere în internare.

(Ve urma)

VESELE

Revista noastră

de Roetem

Să n'o brodesc ca nuca'n cui
Întâi de toate am să vă spun
Că Universul Literar
Nu-i nici pamflet, dar nici ziar
E o revistă, nu mai mare
Cât o foaie de figură,
Dar cititorii are câți vreți
Tot oameni buni, oameni isteți.
Și cum să n'aibe, când în ea
Poți să găsești — mă rog —
(ce-oi vrea;

Nuiele, versuri și poeme
(Produs al firilor boeme)
Nuzțești, lohești și Meteori
Perietzeni și deși Fiori
Sarvari, Lizandri, Delastând
Și Parisești, Popești, o sumă.
Dar num-ai. Oho! Mai e
Dobrescu cu-a lui Lenus D.
Cezar Pruteanu, Nedulescu
Și plagiatul Ba.culescu
P. Chirculescu din Budești
Și Nedulescu (z.s.) Zlotești
Nuiele, versuri, însemnări
E tot ce-i fac nemuritori.
Vo spun acum — s'o știți cu
(totii —

Că-s consacrați posterității.
Și cum să nu, când astăvară
A scris și Doctor Decusard
Mai scrie Bradul, C. P. Langa,
Și M. Samardo (Stan Palanka)
Poet — cu muză — Delaest
Talentu-i, nu pot să-l contest
Și Totu'n geniul lui — hazliu —
Cu sonetistul Dimitru,
Vă n'reb acuma; nu-i o fald
Să poți să scrii l'această coală?...
Și totuși, nu-i asta motivu
Să fii privit ca un Ovidiu,
Un altu e — s'o știe lumea
E că mai scrie H. Găbunea
În fața numelui acesta
Azi tremură zeita Vesta
Ar vrea să intre și-că n Spttal(!)
La Colentina... ce banal!

De nu-ți este cu supărare
Îți pun această întrebare;
Cu muza ta din Occident
N'ai teamă că dai faliment
Și scârțâind mereu penița
O să o iei și'n spre Mărcușar
Te lasă — sfat îți dau — de
(Cronșet

Căci versul tău, produce colici
Nu fiindcă-s bune și au haz
Că tu însu-ți n'ai obraz

Aceasta e revista noastră
Cu scriitori aleși din glosă
Citii cu toții Literarul
De vreți să vă'n necași amarul
Căci pagubă nu are nime
Plătind doar 25 centime.

Hot inteligent.

Odinioară era în New-York un pungaș renumit prin inteligența sa.

Toate furturile și excocherile lui sunt interesante prin modul cum ele sunt îndepărtate.

Astfel odată acest hot, care se numea Harry Tomhson, stătea în camera sa și privea pe fereastră, observă pe un preot, care mergând din casă în casă, strângea bani pentru săraci. Repede se așază el lângă masa de sah pe care o avea în cameră și începu să joace cu sineși. Deodată se ivi pe pragul ușii preotul, care salutându-l mai întâi, îl întrebă oarecum mirat: „Hei, dar ou cine joci partida aceasta interesantă?”

— „St! tăcere, răspuse Harry, mă joc cu D-zeu și mi se pare că mă va bate totmai acum când facem partida pe 50 dolari”.

— „Vaj de mine, exclamă preotul, dar cum îi vei trimite banii și prin cine?”

— „Foarte simplu. D-zeu îș va trimite unul din păstori, săi dope pământ, care luând banii îi va da la săraci. De exemplu acum, te-a trimis pe d-ta”.

În acelaș moment prefăcându-se că a pierdut partida, hotul scoase un portofel și nu măra preotului 50 de dolari.

Preotul pleacă foarte mulțumit și reveni peste vreo două săptămâni. Mare-i fu mirarea când intrând la Harry, îl gă-

si pe acesta lângă masa de sah, jucînd iar singur.

— „Iar joci singur? îl întrebă el.

— „Da, răspuse șiretul pungaș, și încă pe 200 de dolari”.

— „Cine are mai multă șanșă de a câștiga, reuă preotul”.

— „De data aceasta mi se pare că eu voju lua partida.

Dar iată, sah la rege și mat, k-am bătut”.

— „Hei răsco preotul, dar acum dumneata cum vei primi suma câștigată?”

— „Prin cine, zise hotul scoțînd un revolver și amenințîndu-l pe preot, dumneata care rînduși trecut ai știut să îmi 50 de dolari, vei ști acum să dai 200”.

Ne-avînd ce face, preotul numără șiretului pungaș 200 de dolari noi noiți.

Adop. de Alph. L. Benze

Fără asemănare

Multe stele luminoase
Lidăresc pe bolă sus;
Mulle, multe, dar degeaba
Căci ca ochi, ci vail nu-s.

Sîn grădind sunt flori multe
Gingase mirositoare...
In zadar însă voi
Să găseșc ca ca o floare.

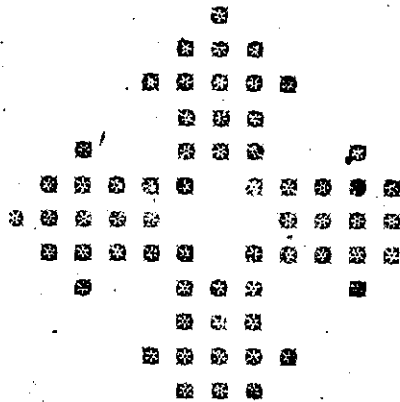
Dar femei... O! Doamne sfinte...
Cite să tot umblu'ntruna,
Nu găseșc în lumea toată
Ei să-i semene vreuna...

Gh. Florescu-Țăranu

JOCURI DISTRACTIVE

II. JOC IN CRUCE

de I. Scărlătescu.

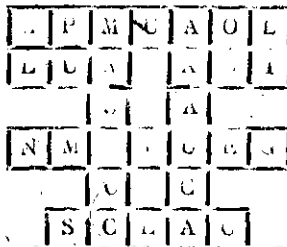

Vertical aceleași

- consoană
- fluviu
- munte în Arabia
- la mare (avers)
- cons., fam. de popoare, cons.
- personagiu biblic, la plăpămar
- mahaia în C-tan inopol, fluviu
- poet evreu, b ală
- voc., nume fem., cons.
- la teatru
- la ușă
- pasăre
- consoană

12. JOC AEROPLAN

de V. S. Șifanescu.

Aranjași literile în așa fel ca să găsiți un proverb.

13. ȘARADA

de Dem. Rădulescu.

Prima parte-i prea ușoară
O vezi și în tu-fări „doară”

De te uși prin „g-ometrie”
O ghicești, triunghiu și e l
Or a două sunt la aur
Calitate-i de tezaur.
Tot cuvântul reușit
Mare-i vantar m'oi găsit.

14. JOC IN TRIUNGHIU

de I. Scărlătescu.

- podua a
- la soce și pe case
- loc cultivat
- spațiu de timp
- consoană

O-nii desiegatori ai jocurilor
sunt rugași să trimită desiegările
mai din vreme ca să se poată pu-
olca în timp.

